

RWS Bestuursstaf

Koningskade 4
2596 AA Den Haag
Postbus 20906
2500 EX Den Haag
T 070 456 80 80
F 070 456 83 35
www.rijkswaterstaat.nl

Contactpersoon

5.1.2e

Datum

3 september 2015

Kenmerk

beslisnota

Zuidelijke Ringweg Groningen: aardbevingsbestendig bouwen

Inleiding

De gezamenlijke partners in het project Zuidelijke Ringweg Groningen (ZRG) - Rijk, provincie Groningen en gemeente Groningen - hebben in het stuurgroep overleg van 31 augustus 2015 besloten het volgende aan u voor te leggen.

Vooruitlopend op een vastgestelde richtlijn voor aardbevingsbestendig bouwen van infrastructuur is het noodzakelijk dat u in gezamenlijke afstemming (minister I&M, minister van EZ en de Nationaal Coördinator Groningen) voor het project ZRG op zeer korte termijn een besluit neemt over de uitgangspunten die in dit project gehanteerd moeten worden. Dit is noodzakelijk voor de voortgang van de lopende aanbesteding, het behalen van de gestelde mijlpalen en het voorkomen c.q. beperken van vertraging en meerkosten.

Aardbevingen ten gevolge van gaswinning staan hoog op de maatschappelijke en politieke agenda in Groningen. Vanuit de historie gaat het om een politiek gevoelig onderwerp. De stuurgroep wil gezamenlijk optrekken, maar constateert dat de partners in dit dossier verschillende uitgangspunten hebben. De gemeente en de provincie houden vast aan het hanteren van gevalideerde en openbare gegevens als uitgangspunt voor de contracteisen voor aardbevingsbestendig bouwen in ARZ (KNMI-kaart 2014). Reden hiervoor is dat een richtlijn die is gebaseerd op een nog niet vastgestelde KNMI-contourenkaart, die veel minder maximale grondversnelling voorspelt, politiek-bestuurlijk gezien door de regio niet uit te leggen is. RWS houdt vast aan de opinie van de experts (KNMI-kaart 2015), mede vanwege de financiële overwegingen en omdat dit de minste vertraging oplevert. Het gaat om het vaststellen van een richtlijn en om de financiële gevolgen daarvan. Geen van de drie partijen heeft de bevoegdheid om hierin een besluit te nemen.

Gevraagd besluit

Specifiek voor het project ZRG de uitgangspunten vast te stellen voor het aardbevingsbestendig bouwen. Hierbij dient een keuze gemaakt te worden tussen

de vastgestelde KNMI-contourenkaart uit 2014 of de meest actuele maar nog niet gepubliceerde en vastgestelde KNMI-kaart uit 2015.

Beslistermijn

Bespreken in staf M – RWS van 10 september 2015. Besluitvorming in overleg met de Nationaal Coördinator Groningen (NCG) en de minister van EZ vast te stellen.

Argumentatie

In de voorlopige Nationale Praktijk Richtlijn (NPR) voor aardbevingsbestendig bouwen van *gebouwen* wordt de door KNMI in 2014 opgeleverde kaart als uitgangspunt gehanteerd. Aan een richtlijn voor aardbevingsbestendig bouwen van *infrastructuur* wordt nog niet gewerkt. Vanaf 2014 heeft veel onderzoek plaats gevonden en ontwikkelen de inzichten rondom de impact van de aardbevingen zich. Zo heeft het KNMI in juni 2015 een nieuwe contourenkaart ter beschikking gesteld aan RWS, waaruit blijkt dat de verwachte impact op de zuidelijke ring halveert. Daardoor zijn er minder maatregelen nodig en nemen de kosten significant af. De KNMI-kaart 2015 heeft op dit moment echter geen formele status en krijgt deze pas wanneer de NPR gebouwen definitief is vastgesteld en is opgenomen in het Bouwbesluit. Oorspronkelijk was het de verwachting dat de KNMI-2015 kaart voor de zomer 2015 vastgesteld en gepubliceerd zou worden. Op dit moment is er geen zekerheid of en wanneer de kaart formeel wordt vastgesteld. NEN verwacht voor eind van dit jaar de nieuwe NPR vast te stellen.

RWS onderzoek en meerkosten

RWS heeft specifiek voor het project ZRG uitgebreid onderzoek laten uitvoeren naar de wijze waarop aardbevingsbestendig bouwen kan worden toegepast. Voor de scenario's 'Uitgangspunten 2014' (o.a. KNMI-kaart 2014) en 'Robuust EC-8' (meest actuele inzichten, o.a. KNMI-kaart 2015) is onderzocht wat de meerkosten zijn van de noodzakelijke maatregelen. Voor 'Uitgangspunten 2014' komen de meerkosten van het maatregelenpakket uit op € 35-59 miljoen en voor 'Robuust EC-8' op € 6-10 miljoen. De betrokken experts geven aan dat het scenario 'Robuust EC-8' een conservatief (veilig) scenario is.

Risico's

Bij het maken van de keuze over het uitgangspunt spelen de volgende risico's:

- **Aanpassing wet- en regelgeving:** Bij keuze voor KNMI-2015 geldt dat wanneer op een later moment zwaardere richtlijnen dan KNMI-2015 worden vastgesteld (zoals KNMI-2014), dit kan betekenen dat de uitgangspunten voor het project bijgesteld moeten worden om veilig te kunnen bouwen. Het is de verwachting dat dit zowel significante vertraging en substantiële meerkosten met zich meebrengt. Conform de Realisatieovereenkomst wordt dit als exogeen risico aangemerkt en komen de meerkosten voor rekening van de partij die verantwoordelijk is voor de totstandkoming of wijziging van die wet- en regelgeving.
- **Politiek-bestuurlijk:** Op dit moment wordt bij afspraken met de NAM met betrekking tot Groningse versterkingsopgaven steeds de KNMI-kaart 2014 als uitgangspunt gehanteerd. Politiek-bestuurlijk houden de regionale bestuurders vast aan deze lijn. Het is door hen niet uit te leggen waarom voor de ZRG een andere keuze (met minder grote impact) zou worden gemaakt.
- **Markt:** Bij het uitblijven van een besluit is het risico groot dat gegadigden zich zullen terugtrekken, vanwege het onzekere proces, de exceptionele toename van tenderkosten, beperkt beschikbare tendercapaciteit en de planning van andere komende aanbestedingen.

In het ergste geval kan dit de consequentie hebben dat het project niet gegund kan worden en opnieuw aanbesteed moet worden.

- Vertraging: Het uitblijven van een besluit resulteert op dit moment al in een vertraging van de aanbestedingsprocedure en daarmee van de uitvoering. Het is de inschatting dat dit € 2 miljoen extra kosten per maand met zich meebrengt voor de projectorganisatie en de gegadigden.
- Dekking door de NAM: De NAM heeft aangegeven te willen werken op basis van de meest actuele inzichten en benadert noodzakelijke maatregelen en meerkosten vanuit dit perspectief.

Kader

In lijn met uw brief aan de Tweede Kamer d.d. 21 mei 2015 (voortgang MIRT) en de brief van de DG Economische zaken aan de provincie d.d. 27 februari 2015 – is het Rijk verantwoordelijk voor de dekking van de meerkosten van het aardbevingsbestendig maken van de zuidelijke ringweg Groningen. Dit betekent dat de financiële consequenties van het besluit over de te hanteren uitgangspunten voor aardbevingsbestendig bouwen niet voor rekening van het project ZRG komen.

Krachtenveld, afstemming, financiële en juridische implicaties, communicatie

BS: nog invullen?

Ik vraag u hiertoe, in afstemming met de minister van EZ en de nationaal coördinator, op een zo kort mogelijke termijn, een besluit te nemen.

De Directeur-Generaal Rijkswaterstaat,

mr. ing. J.H. Dronkers